

UMUMTA'LIM MAKTABLARINING O'QUVCHI-QIZLARINING IJTIMOIY FAOLLIGINI OSHIRISH USULLARI VA METODLARI

Zufarova Shaxnoza Yakubjanovna - *“University of Management and Future Technologies” universiteti S550-23 PPO‘ guruh talabasi*

Anotatsiya: Ushbu maqolada umumta'lim maktablarida o'quvchi-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish usullari va metodlari tahlil qilingan. O'quvchi-qizlarning ijtimoiy faolligi yoshlarning jamiyatga qo'shgan hissasini oshirish, ularning mustaqil fikrlash va ijtimoiy mas'uliyatni anglash qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Maqolada tarbiyaviy tadbirlar, yoshlar kengashlari, xayriya faoliyati, ijodiy yondashuv va boshqaruvni rivojlantirish kabi usullar orqali o'quvchilarni jamiyatdagi faol ishtirokchilar sifatida tayyorlashda qanday metodlardan foydalanish mumkinligi yoritilgan. Ushbu usullar, o'quvchilarda ijtimoiy mas'uliyatni oshirish va jamoaviy ruhni shakllantirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Ijtimoiy faollik, o'quvchi-qizlar, tarbiyaviy tadbirlar, yoshlar kengashi, xayriya faoliyati, ijodiy yondashuv, liderlik, jamiyatdagi ishtirok, boshqaruv, ijtimoiy mas'uliyat

Kirish

Hozirgi kunda ijtimoiy faollik yoshlarning, xususan, o'quvchi-qizlarning tarbiyasi va rivojlanishida muhim omil hisoblanadi. Ijtimoiy faollik nafaqat yoshlarning jamiyatga qo'shgan hissasini oshiradi, balki ularga o'z imkoniyatlarini amalga oshirish, o'z-o'zini anglash, jamiyatda o'z o'rnini topish va turli ijtimoiy vazifalarni bajara olish imkonini ham beradi. O'quvchi-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish maqsadida turli metodlar va usullarni qo'llash zarur. Ushbu maqolada umumta'lim maktablarida o'quvchi-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish usullari va metodlari haqida so'z boradi.

Ijtimoiy Faollikning Ta'rifi va Muhimligi

Ijtimoiy faollik - bu shaxsning jamiyatda o'z faoliyatini, huquq va majburiyatlarini bajarishdagi ishtirokidir. O'quvchi-qizlarning ijtimoiy faolligi

ularning jismoniy va ruhiy rivojlanishiga, mustahkam axloqiy va estetik me'yorlarga asoslangan, mustaqil fikrlash va ijodiy yondashuvni rivojlantiruvchi jarayondir. Ijtimoiy faollik orqali o'quvchi-qizlar jamoa bilan ishlash, ijtimoiy masalalarda o'z pozitsiyalarini bildirish, ijtimoiy muammolarga yechim topish kabi qobiliyatlarni egallaydilar.

O'quvchi-Qizlarning Ijtimoiy Faolligini Oshirish Usullari va Metodlari Tarbiyaviy Tadbirlar Va Faoliyatlar

O'quvchi-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirishda turli tarbiyaviy tadbirlar katta ahamiyatga ega. Bu tadbirlar o'quvchilarni jamiyatda faol bo'lishga, ijtimoiy masalalar bilan shug'ullanishga undaydi. Masalan, o'quvchi-qizlar uchun ijtimoiy mavzularda anjumonlar, seminarlar, davra suhbatlari tashkil etish mumkin. Ushbu tadbirlar davomida o'quvchilar o'z fikrlarini bildirish, muhokama qilish va ijodiy fikrlashni o'rganadilar.

Yoshlar Kengashlari va Ijtimoiy Loyihalar

Maktablarda yoshlar kengashlari tashkil etish, o'quvchi-qizlarga o'zini o'rganish, jamiyatdagi masalalar haqida fikr yuritish imkoniyatini beradi. Yoshlar kengashlari, o'quvchilarga ijtimoiy loyihalar yaratish va ularni amalga oshirishda yordam beradi. Ushbu loyihalar jamiyatdagi muammolarni hal etishga qaratilgan bo'lib, o'quvchilarning ijtimoiy mas'uliyatini oshiradi.

Xayriya Faoliyati Va Erkin Volontyorlik

O'quvchi-qizlarni xayriya ishlarida ishtirok etishga undash ijtimoiy faollikni oshirishning samarali usulidir. Xayriya tadbirlari va erkin volontyorlik faoliyati orqali o'quvchilar o'zlarining boshqalarga yordam berish hissini rivojlantiradilar. Bu nafaqat ijtimoiy mas'uliyatni oshiradi, balki o'quvchilarda rahm-shafqat, hurmat va jamoa ruhini shakllantiradi.

Ijodiy Yondashuv Va Darslarda Interaktiv Usullar

Dars jarayonida interaktiv usullarni qo'llash, o'quvchilarga fikr bildirish, guruhda ishlash va muammolarga ijodiy yondashishni o'rgatadi. Masalan, guruhli ishlar, rolli o'yinlar, fikr almashish jarayonlari o'quvchi-qizlarning faolligini

oshirishda yordam beradi. Bu usullar o'quvchilarning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Jamoat Ishtirokini Ta'minlash

O'quvchi-qizlarni jamoat ishlariga jalb qilish, ularga ijtimoiy mas'uliyatni o'rgatish, o'zlarining jamiyat oldidagi o'rinlarini anglashlariga yordam beradi. O'quvchilarni maktab va tashqarisidagi turli tadbirlarda ishtirok etishga undash, ularning ijtimoiy faolligini oshiradi. Shuningdek, jamiyatdagi dolzarb masalalarga e'tibor qaratish orqali o'quvchilar o'zaro hamkorlik qilishni, jamoaviy ishlashni o'rganadilar.

Boshqaruv Va Liderlik Mahoratlarini Rivojlantirish

O'quvchi-qizlarni maktabda boshqaruv faoliyatiga jalb qilish, ularning liderlik mahoratlarini rivojlantirishga yordam beradi. Liderlik ko'nikmalarini rivojlantirish orqali o'quvchilar o'zgaruvchan ijtimoiy sharoitlarga moslashish, boshqalarni ilhomlantirish va o'zini o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Xulosa

Umumta'lim maktablarida o'quvchi-qizlarning ijtimoiy faolligini oshirish o'quvchilarni jamiyatga foydali va faol fuqarolar sifatida tayyorlashda muhim o'rin tutadi. Tarbiyaviy tadbirlar, yoshlar kengashlari, ijtimoiy loyihalar, xayriya faoliyati, ijodiy yondashuv va boshqaruvni rivojlantirish orqali o'quvchilarning faolligini oshirish mumkin. Shu bilan birga, o'quvchi-qizlar jamiyatda o'z o'rnini topish va o'z potensialini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Ijtimoiy faollikni oshirish uchun o'quvchilarga ijtimoiy mas'uliyatni o'rgatish, jamiyatdagi o'zgarishlarga befarq bo'lmaslik va o'z fikrini erkin ifoda etish imkoniyatlarini yaratish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Sulaymon Amirqulovich Xaydarov. (2024). O'quvchilarni tarbiyashda ijtimoiy fanlarni o'qitishni didaktik imkoniyatlari. SCIENCE AND EDUCATION SCIENTIFIC JOURNAL. 5.1.B.271-275.
2. Хайдаров, С. (2023). Педагогик faoliyatda o'qituvchi o'zida kompetentlik sifatlarini shakllantirishi. Цифровизация современного образования: проблема и решение, 1(1), 64–67.

3. Хайдаров, С. А. (2023). ТАРИХ ДАРСЛАРИДА САНЪАТ АСАРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ УСУЛЛАРИ. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 3(1/2), 92-96.
4. Хайдаров С. (2024). Spiritual influence on child education in families. Web of Teachers: Inderscience Research. 2 (11). 203-205.
5. Хайдаров С. (2025). Oilalarda farzand tarbiyasiga ruhiy taʼsir etkazish. Modern Education and Development. 3 (17). 23-27.
6. Khaydarov S.A. (2025). The role of the use of fine arts in teaching the history of the country. Modern Education and Development. 3 (17). 28-33.
7. Xaydarov S.A. (2025). Ijtimoiy-gumanitar fanlarda raqamli metodlardan foydalanish yo'llari. NEW RENAISSANCE international scientific journal. 2(1). 91-94.
8. Xaydarov S.A. (2025). Yoshlarda vatanparvarlik hissinii tarbiyalashda Boburnoma asariga ishlangan miniatyuralarning ahamiyati. Til va adabiyot.uz. 2.11-12.